

Відділ культури і туризму
виконавчого комітету Славутицької міської ради
Славутицька міська централізована
бібліотечна система

„Поет співчуття і жалю”

До 125-річчя від дня народження

Франца Кафки

Бібліографічний покажчик

Славутич

2008

Даний бібліографічний покажчик підготовлений відділом бібліотечно-бібліографічного обслуговування Загальноміського бібліотечно-інформаційного центру м. Славутича.

Видання присвячене відзначенню у 2008 році 125-річчя від дня народження Франца Кафки – австрійського письменника, одного із фундаторів модерністської прози, який здобув славу митця-пророка, одним із перших увиразнив нове художнє мислення, що згодом утворило магістральне річище мистецтва ХХ століття.

Покажчик містить біографію, твори письменника, видання та статті про його життя і творчість, розробки уроків, позакласних заходів, сценаріїв.

Матеріал розміщений за розділами в алфавітному порядку.

Посібник розрахований на широке коло читачів.

Укладачі: Панова Л.І., Соловйова Л.О.,
Янченко О.О.

Комп’ютерний набір: Соловйова Л.О..

Відповідальна за випуск: Портная Н.В.

*«...його творчість – не що інше,
як колосальний, відчайдушний
і геніальний фрагмент, сколок із
фрагментального буття людства».*

Д. Затонський

Кафка – пражанин. Будиночок, де він народився в 1883 році, знаходиться в одному з вузьких провулків, що ведуть до громади собору Святого Вітта. Зв'язок письменника з містом – містична і повна протиріч. Любов – ненависть, порівняння хіба з тією, що він випробував до батька – буржуа, що вибився з убо-гості і так і не зрозумів свого геніального сина.

Кафка належить до тих письменників, зрозуміти і розтлумачити яких не так просто.

Народився Франц Кафка в сім'ї празького єврея, оптового торговця галантерейними товарами в Празі (1883 р.). Благоустрій родини поступово зростав, але розуміння і відношення всередині сім'ї залишилися при цьому у світі темного міщанства, де всі інтереси зосередились на "справі", де мати безсловесна, а батько безперервно хизується тими приниженнями і бідами, які він перетерпів для того, щоб вибитися в люди. І в цьому темному і затхлому світі народився і ріс письменник не тільки тендітний і слабкий фізично, але і чутливий до всякого прояву несправедливості, неповаги, грубості і корисливості.

Твори Кафки досить образні, метафоричні. Його невеликий твір "Перетворення", романи "Процес", "Замок" – це все переломлена в очах поета реальність, яка оточувала його, тогочасне суспільство.

При житті Ф.Кафки побачили світ такі книги: "Споглядання" (1913), "Кочегар" (1913), "Перетворення" (1915), "Вирок" (1916), "Сільський лікар" (1919), "Голодарь" (1924).

Основні твори були видані після смерті письменника. Серед них "Процес" (1925), "Замок" (1926), "Америка" (1927).

Твори Кафки за останній час перетворилися в нас в інтелектуальний бестселер: двотомник, трьох-, чотирьохтомник, і усі за останні кілька років. Є різні причини такого буму, що напрошується – наочність підтверджень давньої сентенції: "Ми породжені, щоб Кафку зробити минулим", – усе-таки навряд чи пояснює всі і до кінця. Як не намагалися представити Кафку творцем абсурду, що запанував у світі (звідси, до речі, і перманентний страх, що вселяється цілком аполітичним письменником радянському офіціозу, на кожному кроці видевшему неба-жані аналогії), таким прочитанням уловлюється лише одна з граней його творчої індивідуальності: істотна, але не визначальна. По щоденниках це видно відразу.

Кафка при житті видавався в собі невпевненим, змученим підозрами щодо своєї літературної та й людської заможності. Які почуття випробував би Кафка, будь йому призначено дожити до днів запізненої слави? Швидше за все жах – щоденники, у яких він відвертий як ніде більше, роблять таке припущення майже безсумнівним.

Але він не хотів бути явищем. Менш усього він усвідомлював себе в якості репрезентативної фігури, так ніколи і не почував дійсної причетності до того, чим жили, до чого прагнули інші. Розбіжність з ними, болісні незримі бар'єри – от предмет самих невідступних міркувань, якими заповнюються щоденники всі тринадцять років, що Кафка їх вів, перевернувши останню сторінку в червні 1923, менш чим за місяць до смерті.

Ці міркування майже незмінно носять форму гірких докорів самому собі. "Я відділений від усіх речей порожнім простором, через границі якого я навіть і не прагну пробитися", – що-небудь у такому дусі повторюється усе знову і знову. Зрозуміло, до чого важко переживав Кафка свій щиросердечний параліч, як він найчастіше називає цю байдужість, що не залишає "навіть щілинки для чи сумніву віри, для чи любові відрази, для відваги чи страху перед чимось визначеним".

Останнє уточнення найвищою мірою важливо: байдужість не була нечутливістю. Вона була тільки наслідком особливого

психологічного стану, що не дозволяло Кафці відчувати як щось серйозне і важливе для нього все те, що мало визначеність і значущість в очах навколишніх.

Творчість Кафки багато разів намагалися витлумачити саме як таке звільнення, благо в тім же записі 1913 року далі сказано, що позбутися від химер, що опанували свідомістю, зовсім необхідно, "для того я і живу на світі". Але якщо і справді про-за була для Кафки спробою подібного "витиснення", результа-том виявилася невдача, тому що – читачам щоденників це видно занадто чітко – ніякої сублимації не відбулося: комплекси, роздирання, страхи тільки підсилювалися в Кафки з кожним прожитим роком і тональність записів робилася лише усе більш драматичної. Хоча капітуляції не було. Просто з кожним роком Кафка все більше переконувався в тім, що він існує як би в інших вимірах, в іншій системі понять. І що от це, є магістральний сюжет його життя – стало бути, його прози теж.

Про Кафку пишуть як про аналітика відчуження, що позначилося на всім характері людських відносин у сторіччі, що іде, як про письменника, наділеному особливим дарунком зображення всіляких соціальних деформацій, як про "песимістично-го конформіста", якому чогось протиставити страшним фанто-мам, що зробилися реальніше, ніж зрима вірогідність, як про прозаїка, що зруйнував колись що завжди відчувалася грань між фантастичним і що пізнається. Усе справедливо, і однак не притуплюється відчуття, що частковості, нехай і дуже значні, приймаються за суть. Поки не вимовлене ключове слово, інтерпретації, навіть самі винахідливі і спираються на перевірені факти, усе рівно будуть виглядати недостатніми. Чи, щонайменше, що упускають щось першорядно важливе.

Слово вимовив сам Кафка, причому багато разів: це слово – самітність, і таке абсолютне, "що його можна назвати тільки росіянином". У його щоденниках воно часто заміняється синонімами, і Кафка говорить про знову пережитий їм нестерпний стан, коли важким стає будьяке спілкування, про те, що усюди і завжди він себе відчуває чужим. Але, по суті, описується вся та ж

сама незрима камера без вікон і дверей, усі те ж "головою про стіну", що стає вже не життєвою, а метафізичною реальністю. Вона нагадує про себе й у грозові хвилини, і в самих прозаїчних обставинах, а щоденник її фіксує з безпрецедентною повнотою свідчення.

Бували роки, коли Кафка робив тільки уривчасті записи, а 1918-й відсутній узагалі (як характерно! Адже це був рік закінчення війни, катастрофи Австро-Угорщини, німецької революції – стільки подій, але вони немов би не торкнулися Кафку. У нього свій рахунок часу, що саме по собі не здатно ні послабити, ні підсилити задовго до всіх історичних струсів знайоме йому почуття, що життя, принаймні, його власне, катастрофічне, – почуття "суцільної неспроможності"). Він міг надовго забрати зі столу свої зошити, але все рівно знав, що щоденника не кине: "Я повинний зберегти себе тут, тому що тільки тут це і вдається мені".

Досить широко відомим літературним твором Ф. Кафки є його щоденники, які аж ніяк не мали потрапити до рук сторонніх читачів. Але доля розпорядилася так, що вони залишилися по смерті письменника.

Із усієї пишучої щоденниківської братії він надається до прочитання, хоча доля недовіри ще сидітиме аж до середини щоденника. Але чим незрозуміліший щоденник Кафки, то краще розумієш, що це саме його щоденник, а не, припустімо, писаний заднім числом у теплому Парижі щоденник Зінаїди Гіппіус, коли Пітером лилась кров її собратів. Така собі віща Кассандра. Але повернімося до Кафки. Хоч як би ми крутили, але наша стривожена думка вирушає до Австро-Угорщини, підданим якої був єврей Франц Кафка. Сама ця суміш може насторожувати, але не нашого обивателя, що зварився у вавилонському вулику, як рак у чавуні з окропом. Кафка, попри те, що чехи вважали його за німця, бо писав він саме цією мовою, німці – за чеха, конфліктував зі своїм народом. В цьому найбільша трагедія. Людини з вродженими національними рисами, з гідністю, але без притулку батьківщини. Вже друга причина "страшних" кафкіанських щоденників – сім'я. Батько, який з ремісника став впливовим фабрикантом, змушував

сина йти за ним. Тут, в щоденнику, виникає роздвоєність у вживанні слова "праця". Найголовнішим Кафка вважав своє письмо. Але любов до батька, страх завдати йому болю (як і матері, як і коханій дівчині), спричиняє ще більший трагізм. У першому випадкові, з батьком, він не може послухатися поклику крові, в іншому – не має права зрадити власному обдарованню, а потім вже спричинити і біль Мілені. Все його життя трималося на страшних розривах: з коханими, з рідними, з близькими. І в цьому сенсі щоденник Кафки – саме щоденник, бо він інтимний і незрозумілий. Тут напряму, до жаху обдертого м'яса, прочитується розмова з тим не-видимим, що дає йому загадкові видива, візії, сни. Він не сумнівається у їхній пророчості. Але ця пророчість спроектована тільки на нього, замкнена в самому Кафці. Він болісно відчуває навколо себе вакуум, пустоту життя. Він удається до титанічної спроби побудувати власну майстерню, що закінчується поразкою. І він сам її визнає в заповітах, обумовивши, що всі його твори будуть по смерті знищені. Кафка збагнув, що він є лише знаряддям у руках Господа Бога. Проте уперто, як той жук, намагався видря-патися, вилізти з людських звичок: на сторінках він переказує нудні п'єси чужих авторів, чужі оповідання, побутові сцени, сплутані разом зі шкіцями його новітніх творів. Від щоденника, від його сторінок часто-густо віє пустотами, нудними монологами власних болячок. Ще попереду велика бійня. Перша найшикарніша м'ясорубка. Попереду справа Дрейфуса. Єврейство починає виходити на світову арену впевненіше, євреї посідають високі чиновницькі пости, але залишається нерозв'язаною проблема "гетто": якщо ти мешкаєш в християнській державі, ти принаймні повинен розуміти, за якими принципами розвивається суспільство. Єврей Франц Кафка намагався розітнути, осягнути суспільство з чужою для нього культурою. Він не був ізгоєм у єврейських родинах, як Шолом-Алейхем. Кафка, щоб уникнути прокляття, входить у сни, живе снами. Срібні великі дзеркала, де іноді письменник з жахом бачить рило Сатани. Його вагання між вірою у Бога і суто ужитковою вірою в мистецтво. Для Кафки ніч – то солодкий кошмар, в якому він може усамітнитися; то жах жахів:

перед письменником порожні аркуші паперу, мука, біль. Але це не муки творчості. Це радше муки візонерства. Його пророчі видіння занадто дріб'язкові, щоб претендувати на зашморг пророка. "Пророчість" Кафки у тому, що він сконцентровується тільки на собі. Дивно, що його туманні царства, замки через кілька десятків років обростуть смердючим лахміттям тоталітарних режимів. Його сумніви, вагання нагадують ходу священника перед службою. Очищення. Омовіння. Проповідь. Але часто Кафка боїться проповідувати – в цьому його перевага, а не помилка, як вважає дуже багато його дослідників. Його писання – це споглядання меси маленьким єврейським хлопчиком, який намагається зрозуміти, що в тому іншому, християнському, світі твориться. Чому вони живуть не так, як кабалісти, занурені у світ знищення, але говорять про Бога: хто правий, хто винен, де насправді дорога.

Помер великий австрійський письменник в 1924 році. Похований в Празі. Творчість його і по сьогоднішній день залишається актуальною, цікавою і невідкритою повністю. Кожен читач знаходить у його творах щось своє. Важливе, неповторне...

Твори Ф. Кафки

Кафка Ф. Избранное: Сборник: Пер с нем. – М.: Радуга, 1989. – 576 с. – (Мастера современной прозы).

Кафка Ф. Вирок: Оповідання // Всесвіт. – 1993. - № 3-4. – С. 122-151.

Кафка Ф. Замок: Роман. – Харків: Фоліо, 2006. – 317 с. – (Б-ка світової літ-ри).

Кафка Ф. Замок: Роман: Новеллы. – К.: БМП «Борисфен», 1995. – 479 с.

Кафка Ф. Исследования одной собаки: Повесть. – М.: Изд-во «Орбита», 1990. – 64 с.

Кафка Ф. Перевтілення. – Харків: Фоліо, 2006. – 189 с.

Кафка Ф. Перевтілення: Скорочено // Волощук Є. Зарубіжна література: Хрестоматія-посібник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. - Київ: Генеза, 2006. – С. 60-90.

Кафка Ф. Перевтілення: Скорочено // Зарубіжна література: Посібник-хрестоматія для 11 кл. - Тернопіль: Навч. книга-Богдан, 2003. - С. 113-143.

Кафка Ф. Перевтілення: Міні-хрестоматія. 11 клас // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 1998. - № 8. - С. 43-56.

Кафка Ф. Перетворення: Скорочено // Денисова Т.Н., Сиваченко Г.М. Зарубіжна література ХХ ст. Хрестоматія-посібник: Підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. - Київ: Генеза, 2000. - С. 275-288.

Кафка Ф. Перевтілення: Уривки // Зарубіжна література: Проб. підручник-хрестоматія для 11 кл. загальноосвіт. шк. - Київ: Вежа, 1998. - С. 68-80.

Кафка Ф. Перевтілення: Оповідання // Зарубіжна література. Стислий виклад змісту всіх творів за новою шкільною програмою. 10-11 кл. / Автор-упорядник І.Л. Столій. - Харків: Веста: Ранок, 2008. - С. 332-339. - (Дайджест).

Кафка Ф. Перевтілення: Уривки // Зарубіжна література: Хрестоматія. 11 клас / Упорядник І.Л. Столій. - Харків: Веста: Ранок, 2005. - С. 44-76.

Кафка Ф. Процес: Роман та оповідання. - Харків: Фоліо, 2006. – 351 с. – (Б-ка світової літ-ри).

Кафка Ф. Путевые дневники // Знамя. – 1997. - № 3. – С. 136.

Життєвий та творчий шлях Франца Кафки

Адорно Т. Заметки о Кафке //Звезда. – 1996. - № 12. – С. 120-139.

Борецький М.І. Гріх бути байдужим: До вивчення творчості Франца Кафки (новела «Перевтілення») // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 1997. - № 10. - С. 40.

Брод М. Франц Кафка: Биография. Главы из книги //Звезда. – 1997. - № 6. – С. 118.

Вовк Я.Г. Жорстокий світ самотності. Ф. Кафка «Перевтілення» // Заруб література в навч. закладах. – 1998. - № 4. – С. 28.

Волощук Є. Франц Кафка // Волощук Є. Зарубіжна література: Хрестоматія-посібник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закл. - Київ: Генеза, 2006. – С. 57-59.

Волощук Є. Франц Кафка і Томас Манн: два типи модерністського художнього мислення ("дисгармонійного" і "гармонійного") // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2007. - № 10. - С. 54-57.

Гладишев В. Вивчення літературного твору має бути контекстуальним: Матеріал до вивчення оповідання Ф. Кафки

«Перевтілення» // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2003.- № 9.- С. 54-55.

Гладишев В. Використання біографічного контексту художнього твору: На матеріалі новели Франца Кафки "Перевтілення". 11 клас: До 125-річчя від дня народження письменника // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2008.- № 7-8.- С. 98-100.

Горн В. PRO и CONTRA Франца Кафки //Домашний очаг. – 2004. - № 6. – 152.

Давиденко Г.Й. та ін. Життєвий і творчий шлях Ф. Кафки. Поєднання реальності й міфотворчості у прозі письменника // Давиденко Г.Й. та ін. Історія зарубіжної літератури ХХ ст.: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007. - С.101-107.

Давиденко Г.Й. та ін. Австрійська література ХХ століття. Своєрідність світобачення і його художнього вираження в оповіданні Ф. Кафки "Перевтілення" // Давиденко Г.Й. та ін. Історія зарубіжної літ-ри ХХ ст.: Навч. посібник. – К.: Центр учбової літ-ри, 2007. - С. 340.

Денисова Т.Н., Сиваченко Г.М. Франц Кафка // Денисова Т.Н., Сиваченко Г.М. Зарубіжна література ХХ ст. Хрестоматія-посібник: Підручник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів. - Київ: Генеза, 2000. - С. 273-275.

Кафка Франц // Большая Советская Энциклопедия в 30 томах. – Т 11. – М.: «Сов. Энциклопедия», 1973. - С. 547.

Кафка Франц // Зарубіжні письменники: Енциклопедичний довідник у 2 т. Т. 1: А-К. - Тернопіль: Навч. книга - Богдан, 2005. - С.724-731.

Кафка Франц // Краткая литературная энциклопедия. Т. 3.- Москва: Сов. энциклопедия, 1966.- 454-455.

Кафка Франц // УСЕ Універсальний Словник-Енциклопедія. – К.: Вид. «ТЕКА», 2006. – С. 586.

Киреев Р. Кафка: «Уляжемся вместе, чтобы умереть»: прототипы любви // Огонек. – 1994. - № 50-51. – С. 17-18.

Кухар Л.А. Поет співчуття і жалю: До 125-річчя від дня народження Франца Кафки // Календар знаменних і пам'ятних дат. - 2008. - № 3. - С. 33-39.

Логвин Г.П. Чи ж почують його люди?: Новела Ф. Кафки «Перевтілення». 11 клас // Заруб. література в навч. закладах. – 2003. - № 10. – С. 53-57.

Осадченко В. Франц Кафка //Зарубіжна література: Посібник-хрестоматія для 11 кл. загальноосвіт. шк. - Тернопіль: "Навч. кн.-Богдан", 2003.- С. 110-112.

Панчук Л.М. "Література - це я сам, це моя плоть, і бути іншим я не можу": Життя і творчість Франца Кафки // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2008. - № 8. - С. 31-33.

Пекарська Н.І. До Кафки – через Гоголя // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2001.- № 9.- С. 48-50.

Франц Кафка // Зарубіжна література: Проб. підручник-хрестоматія для 11 кл. загальноосвіт. шк. - Київ: Вежа, 1998.- С. 67-68.

Франц Кафка // Зарубіжна література: Хрестоматія. 11 клас / Упорядник І.Л. Столій. - Харків: Веста:Ранок, 2005. - С. 41-43.

Франц Кафка // Энциклопедия для детей. Том 15: Всемирная литература. Ч. 2. XIX-XX век. – М.: Аванта +, 2001. - С. 363-367.

Ходос О.О. Проблема метафоричного світобачення в оповіданні "Перевтілення" Ф. Кафки // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2005. - № 11-12. - С. 40-41.

Черняхівська Н. Учні в ролі літературознавців: З практики проблемного вивчення творчості Ф. Кафки: До 125-річчя від дня народження письменника // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2008. - № 7-8. - С. 108-109.

Розробки уроків та сценарії

Андрионик А.В. Читаем Кафку!: Урок по изучению новеллы «Превращение» // Відродження. – 1995. - № 11-12. – С. 36-40.

Белей Н.І. «Смерті не знає душа...»: Конспект уроку за новелою Ф. Кафки «Перевтілення». 11 клас // Заруб. література в навч. закладах. – 2003. - № 10. – С. 49-53.

Блізнюк А. Клас малює і коментує: За новелою Ф. Кафки "Перевтілення": До 125-річчя від дня народження письменника // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2008. - № 7-8. - С. 109.

Ботнер В.С. Осяйте нас у цій зневірі...: Матеріал до вивчення творчості Габріеля Гарсія Маркеса та Франца Кафки // Зарубіжна література в навч. закладах. – 1997. - № 4. – С. 26.

Ковбасенко Л.В. Ф. Кафка: Людина в цьому світі – самотня комаха: Конспект уроку з вивчення оповідання «Перевтілення» // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 1998.- № 8.- С. 57-58.

Лещенко А.Ф. Система уроків за твором Ф. Кафки "Перевтілення" // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2007. - № 17. - С. 15-19.

Набок В. Франц Кафка: Превращение: Лекція по літературе // Иностранная литература.–1997.- № 11.–С. 214.

Нагорна А.Ю. Вивчення літературного твору у філософському контексті: Урок-євристична бесіда за новелою Ф. Кафки «Перевтілення» // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2005.- № 7.- С. 57-60.

Панчук Л. Трагізм світобачення Франца Кафки та Миколи Хвильового: Урок компаративного аналізу новел "Перевтілення" та "Я (Романтика)" // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2008. - № 7-8. - С.107-108.

Розман І.І. Новела Ф. Кафки «Перевтілення» крізь призму Овідієвих «Метаморфоз»: Конспект уроку-зіставлення // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 2001. - № 7-8. - С. 39-40.

Рудаківська С.В. «Привести світ до чистоти, правди, сталості...»: Урок за новелою Ф. Кафки «Перевтілення» // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах. - 2000. - № 1. - С. 18-27.

Савута Ж.В. Духовні «перетворення» героїв Ф. Кафки та М. Хвильового: Урок з елементами компаративного аналізу. 11 кл. // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах.- 2002.- № 7.-С. 33.

Семенюк С., Плотникова Т. Осягнути особливості метафоричного світобачення автора: Здвоєний інтегрований мультимедійний урок-роздум з елементами дискусії за новелою Ф. Кафки "Перевтілення": До 125-річчя від дня народження письменника // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закл. України. - 2008. - № 7-8. - С. 100-106.

Семеняк Г.Г. «Простягнуть одне одному руку...»: Урок-вікторина, присвячена творчості Франца Кафки. 11 клас // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах. - 2000. - № 11. - С. 30-33.

Семеняк Г.Г. У житті, як у тунелі...»: Урок-вікторина за новелою Ф. Кафки «Перевтілення» // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах. - 2002. - № 6. - С. 23-26.

Силкіна В.І. «Заповідав знищити свої рукописи...»: До вивчення новели Ф. Кафки «Перевтілення». 11 клас // Зарубіжна літ-ра в навч. закладах. - 2003. - № 10. - С. 58-59.

Соловцова І.В. Всесвіт письменника у слові, як у краплі роси: Аналіз притчі Ф. Кафки «Пасажири залізниці» // Всесвітня літ-ра в серед. навч. закл. України. - 1999. - № 7. - С. 7-12.

Факторович Б.З. Франц Кафка «Перевтілення»: Матеріали до варіативного вивчення // Всесвітня література в серед. навч. закладах України. - 1999. - № 7. - С. 45-51.

Хмельницька О.Л. Уроки літератури - уроки формування читача: "Зображення у новелі Ф. Кафки "Перевтілення" трагедії відчуження

особистості, внутрішніх суперечностей головного герою твору, особистостей композиції, сенсу центральної метафори, викриття абсурдності світового буття" // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2008. - № 20. - С. 5-7.

Хмельницька О.Л. Уроки літератури - уроки формування читача: Світ і людина у творчості Франца Кафки // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2008. - № 20. - С.3-7.

Чуйко Е.А. Новела Франца Кафки "Перевтілення": Бінарний урок // Зарубіжна літ-ра в школі. - 2008. - № 2. - С. 25-34.

Інтернет-ресурси

www.audiobooks.com.ua/index.php?... - Франц Кафка (Franz Kafka) – Биографія, Аудиокниги .

www.ukrlib.com.ua/.../printzip.php?... - Реферат на тему: Франц Кафка.

kafka.su/ - Кафка Франц - биография одного из основных немецко-язычных писателей XX века.

lib.kharkov.ua/KAFKA/ - Lib.Ru: Сайт "Франц Кафка"; Кафка в переводах А.Тарасова.

referati.in.ua/311/36346/ - Реферат: Франц Кафка.

lib.guru.ua/KAFKA/ - Франц Кафка. Дневники.

lib.misto.kiev.ua/KAFKA/ - КГБ: Франц Кафка. Киевская городская электронная библиотека.

lib.meta.ua/author/146/ - Библиотека на Meta.Ua Кафка Франц.

ЗМІСТ

Біографія письменника.....	3
Твори Ф. Кафки.....	9
Життєвий та творчий шлях Франца Кафки.....	10
Розробки уроків та сценарії.....	13
Інтернет-ресурси.....	15